

Deloitte.

**საქართველოში წამყვანი
კომპანიების ფინანსური
ხელმძღვანელების კვლევა
ძირითადი ტენდენციები**

ძირითადი მიგნებები

კომპანიების ფინანსური კეთილდღეობა და მათი მოლოდინები

საქართველოში ბიზნესის ფინანსური კეთილდღეობის საერთო დონე შეადგენს 60%-ს, რაც მიუთითებს იმაზე, რომ რესპონდენტთა დიდი ნაწილი კომპანიის მიმდინარე მდგომარეობას საკმაოდ ოპტიმისტურად აფასებს:

- უფრო ოპტიმისტურად აფასებენ საბანკო სექტორის წარმომადგენლები - 83%;
- ნაკლებად ოპტიმისტურად აფასებენ სამომხმარებლო სექტორის წარმომადგენლები - 55%;

აღსანიშნავია, რომ მონაწილეთა უმრავლესობა (84%) თვლის, რომ ბიზნესის განვითარების პოტენციალი საქართველოში უფრო დიდია, ვიდრე საზღვარგარეთ.

კომპანიების წარმომადგენელთა 40% თვლის, რომ მოსალოდნელია მათი საბოლოო პროდუქტის ფასის ზრდა (საშუალოდ 5%-ით), მაშინ როცა კომპანიების 33% ფასის შემცირებას ვარაუდობს (საშუალოდ 3%-ით).

საერთო ჯამში, ეკონომიკური მოლოდინების ტენდენცია საკმაოდ ოპტიმისტურია: რესპონდენტთა 80%-ის პროგნოზით და 2016 წლის შედეგების მიხედვით კომპანიის საოპერაციო მოგება გაიზრდება.

საკადრო პოლიტიკის პროგნოზიც საკმაოდ ოპტიმისტურია:

- 62% გეგმავს პერსონალის რაოდენობის გაზრდას
- 60% გეგმავს შრომითი ანაზღაურების საშუალო დონის გაზრდას

გაურკვევლობისა და რისკისთვის მზადყოფნა

ისეთი მაჩვენებლები, როგორცაა გაურკვევლობისა და რისკისთვის მზადყოფნის დონე, გვიჩვენებს, რომ ჩვენი რესპონდენტები საკმაოდ მშვიდად აღიქვამენ მომავალ ფინანსურ გარემოს:

- გაურკვევლობის საერთო დონე შეადგენს 4%-ს:
  - დაბალია გარკვეულობის დონე სამომხმარებლო სექტორში -45%
  - მაღალია გარკვეულობის დონე ნავთობ-გაზისა და საბანკო სექტორში 33%
- რისკის აღების მზაობის საერთო დონემ შეადგინა -27%:
  - მაღალია რისკისთვის მზადყოფნის დონე საბანკო სექტორში -20%
  - დაბალია რისკისთვის მზადყოფნის დონე სამომხმარებლო სექტორში -78%.

შესაბამისად, რისკიანი გადაწყვეტილებების მიღების ტენდენცია დამახასიათებელია იმ კომპანიებისთვის, რომლებიც თვლიან, რომ უკეთ იცნობენ ინდუსტრიასა და ქვეყნის ეკონომიკაში მიმდინარე მოვლენებს.

ტოპ 3 რისკ-ფაქტორი, რომელთაც 2016 წელს, შედარებით, დიდი გავლენა ჰქონდათ ბიზნესის განვითარებაზე:

- ლარის დასუსტება
- გეოპოლიტიკური რისკი
- შიდა მოთხოვნის შემცირება

ტოპ 3 ანტიკრიზისული სტრატეგია 2016 წელს:

- ხარჯების მუდმივი კონტროლი
- ხარჯების შემცირება
- სავალუტო რისკების შემცირება

ბიზნესის განვითარების სტიმულები, ბარიერები და დაფინანსების წყაროები

კომპანიებისათვის განვითარების მთავარ სტიმულს წარმოადგენს წარმოების ხარჯების ოპტიმიზაციის პოლიტიკა და ახალი პროდუქტის ან მომსახურების წარმოდგენა ბაზარზე. ყველაზე მნიშვნელოვან შემაფერხებელ პირობას წარმოადგენს სავალუტო რისკი.

საქართველოში ბიზნესის განვითარების სტიმულები 2016 წელს:

- წარმოების ხარჯების ოპტიმიზაცია
- ახალი პროდუქტები / სერვისების შეთავაზება
- ინვესტირება ადამიანურ რესურსში

საქართველოში ბიზნესის განვითარების ბარიერები 2016 წელს:

- წარმოების გაზრდა საზღვარგარეთ
- კაპიტალის ღირებულების ზრდა
- წარმოების გაზრდა საქართველოში

დაფინანსების შედარებით მიზიდველი წყაროები (ტოპ-3):

- საბანკო კრედიტი (60%)
- ობლიგაციების გამოშვება (38%)
- დაფინანსების შიდა წყარო (16%)
  - სამომხმარებლო სექტორისთვის დაფინანსების შედარებით მიზიდველ წყაროს წარმოადგენს საბანკო კრედიტი (83%);
  - ნავთობისა და გაზის კომპანიებისათვის დაფინანსების შედარებით მიზიდველ წყაროს წარმოადგენს ობლიგაციების გამოშვება (100%).

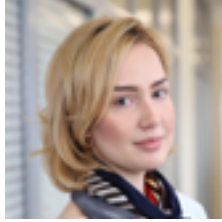
კონტაქტი

ავტორები:

თუ რაიმე კითხვა გაქვთ კვლევასთან დაკავშირებით, გთხოვთ დაგვიკავშირდეთ.

იან კოლბურნი
აღმასრულებელი
დირექტორი,
დელოიტ დსთ

ლორა ზემლიანსკაია
მენეჯერი
კვლევითი ცენტრის
ხელმძღვანელი,
დელოიტ დსთ
lzemlyanskaya@deloitte.ru

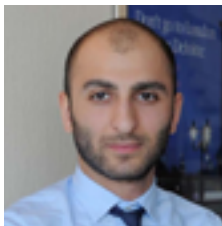
ჯონ რობინსონი
მმართველი
პარტნიორი,
შპს დელოიტი და ტუში

დმიტრი კასატკინი
უფროსი სპეციალისტი
კვლევითი ცენტრი,
დელოიტ დსთ
dkasatkin@deloitte.ru

**ვლადიმირ
ელიზაროვი**
პარტნიორი
პროგრამის ფინანსური
ხელმძღვანელი
დელოიტ დსთ

ილია ლუდუშაური
მენეჯერი
აუდიტი და
საკონსულტაციო
მომსახურება
შპს დელოიტი და ტუში
igudushauri@deloitte.ge

ჯო ჰაჩელი
პარტნიორი
ბიზნეს განვითარების
ხელმძღვანელი,
დელოიტ დსთ

თამარ ქვრიძე
კონსულტანტი
სტრატეგია და
საოპერაციო
მომსახურება
შპს დელოიტი და ტუში
tkuridze@deloitte.ge

თამარ ნაცვლიშვილი
დირექტორი
აუდიტი და
საკონსულტაციო
მომსახურება
შპს დელოიტი და ტუში

არტიომ ბელიაევი
დიზაინერი,
დელოიტ დსთ
abelyaev@deloitte.ru

deloitte.ge

დელოიტის შესახებ

დელოიტი გულისხმობს ერთ ან რამოდენიმე დელოიტ ტუშ ტომაცუ ლიმიტედის კომპანიას, რომელიც წარმოადგენს გარანტიით უზრუნველყოფილ ბრიტანულ კერძო კომპანიას (DTTL), მისი წევრი კომპანიების ქსელს და მასთან დაკავშირებულ ორგანიზაციებს. DT TL და მისი ყოველი წევრი წარმოადგენს იურიდიულად დამოუკიდებელ ცალკე პირს. DTTL (რომელიც ასევე მოიხსენიება როგორც გლობალური ქსელი „დელოიტი“) კლიენტებს არ უზრუნველყოფს სერვისის მიწოდებით. DTTL- ისა და მისი წევრი კომპანიების დეტალური აღწერისთვის გთხოვთ იხილოთ www.deloitte.com/about.

დელოიტი ახორციელებს აუდიტორულ, საკონსულტაციო, ფინანსური რჩევების, რისკების მართვის, საგადასახადო და მასთან დაკავშირებული მომსახურებების მიწოდებას, სხვადასხვა სფეროში მოღვაწე როგორც სახელმწიფო, ასევე კერძო კომპანიებისთვის. დელოიტი - კომპანიების გლობალური ქსელი, ჟურნალ „Fortune“-ს მიერ გამოქვეყნებული მსოფლიოს 500 უმსხვილესი კომპანიიდან დაახლოებით 400-ს ემსახურება 150-ზე მეტ ქვეყანაში მოღვაწე წევრი კომპანიების მეშვეობით. დელოიტი კლიენტებს უზრუნველყოფს მსოფლიო მასშტაბის შესაძლებლობებითა და უმაღლესი ხარისხის მომსახურებით, ურთულესი ბიზნეს- ამოცანების გადასაჭრელად. დელოიტი დასაქმებული 244 000-ზე მეტი პროფესიონალი გამსჭვალულია მიზნის მიღწევის იდეით. მეტი ინფორმაციის მისაღებად ეწვიეთ ჩვენს გვერდებს სოციალურ ქსელებში Facebook, LinkedIn, Twitter.

ეს შეტყობინება მოიცავს მხოლოდ ზოგად ინფორმაციას და შესაბამისად არცერთი, დელოიტ ტუშ ტომაცუ ლიმიტედი (DTTL), მისი წევრი კომპანიები და დაკავშირებული ორგანიზაციები (ერთობლივად წოდებულნი როგორც „დელოიტის ქსელი“) ამ შეტყობინების საფუძველზე არ იღებს პასუხისმგებლობას საკონსულტაციო ან პროფესიული მომსახურების მიწოდებაზე. რაიმე გადაწყვეტილების მიღებამდე ან ქმედების განხორციელებამდე, რომელიც გავლენას იქონიებს თქვენს ფინანსებსა და ბიზნესზე, უმჯობესია კონსულტაცია გაიაროთ კვალიფიციურ კონსულტანტთან. „დელოიტი“- ს ქსელის არცერთი წევრი კომპანია არ არის პასუხისმგებელი ნებისმიერი პირის რაიმე სახის დანაკარგზე, რომელიც ეყრდნობა ამ შეტყობინებას.

© 2016 შპს დელოიტი და ტუში. ყველა უფლება დაცულია.